

Sitoutuminen kirjallisuuden hankintaan, Turun seutuhankinta

Kaupunginhallitus 15.08.2022 § 266
3903/02.08.00.00.06/2022

Valmistelija

kirjastopalvelupäällikkö Jaakko Lind, jaakko.lind@salo.fi, p. 044 778 4962.

Turun kaupunki on lähettänyt Salon kaupungille ja muille seutuhankintaverkoston kunnille viestin mahdollisuudesta osallistua kirjallisuuden hankintaan, jonka Turun kaupunki toteuttaa seutuhankintana. Hankinnan arvioitu sopimuskausi on ajalle 1.1.2023 – 31.12.2024 + mahdollinen 2 vuoden optio. Hankinta toteutetaan puitejärjestelyinä, johon valitaan useampi toimittaja.

Turun kaupunki on pyytänyt kuntia ilmoittamaan sitoutumisestaan toteutettavaan hankintaan viimeistään 19.8.2022. Ilmoittautuminen on sitova ja kukin hankintaan osallistuva kunta tulee tekemään valittujen palveluntuottajien kanssa omat sopimuksensa. Mikäli sitoumusta hankintaan osallistumisesta ei toimiteta esitetyssä määräajassa, kunnan katsotaan jättäneen osallistumatta seutuhankintaan. Myöhempi liittyminen ei ole mahdollista. Sitoutumista koskevaan määräaikaan voidaan kuitenkin pyynnöstä myöntää kunnallisen päätöksenteon edellyttämää pidennystä, mikäli se on seutuhankinnan aikatauluihin nähden toteutettavissa. Salon kaupunki on pyytänyt ja saanut lisäaikaa siten, että sitoumus hankintaan tulee ilmoittaa viimeistään 31.8.2022.

Kirjallisuuden hankinta on seutuhankinta, joka perustuu sopimukseen Turun seudun hankintayhteistyöstä (13376-2018) 1.1.2019 alkaen. Salon kaupunginhallitus on päättänyt 255 § 3.6.2019, että Salon kaupunki liittyy mukaan Turun kaupungin seutuhankintasopimukseen. Sopimus mahdollistaa sen, että Salon kaupunki voi hyödyntää Turun seutuhankintoja silloin, kun se on tarkoituksenmukaista kaupungin kannalta. Turun kaupunki hoitaa hankinnan kilpailutuksen ja päätöksentekoprosessin.

Hankinnan kohteena on kotimainen ja ulkomainen kirjallisuus kirjastoille sekä kaupungin muihin toimipisteisiin tilaajien tarpeiden mukaan. Hankinta ei koske esiopetukseen eikä oppilaitoksiin hankittavia oppikirjoja eikä niiden oheismateriaaleja (oheismateriaaleilla tarkoitetaan oppikirjoihin liittyviä opettajien oppaita, pelejä, kartoja, äänikirjoja, cd-/dvd-levyjä ja muita vastaavia oheismateriaaleja sekä opetukseen liittyviä kasvatuksellisia oppaita). Salon kaupungin kirjastopalvelut on käyttänyt kirjallisuuden hankintaan Turun kaupungin kilpailuttamaa sopimusta, jonka sopimuskausi on alkanut 1.1.2019 ja päättyy 31.12.2022. Tuleva kirjallisuuden hankinta on jatkoa kyseiselle sopimukselle. Koska kirjallisuutta hankitaan kirjastopalvelujen lisäksi myös kaupungin muilla palvelualueilla, hankinta koskee koko kaupunkia. Tilausten tekemisen ja hankintakokonaisuuden hallinnan kannalta olisi selkeämpää, että kaikki kaupungin palvelualueet käyttäisivät kirjallisuuden hankintaan yhtä hankintakanavaa.

Mikäli Turun kaupungin hankintaan ei liitytä, tulee Salon kaupungin kilpailuttaa kirjallisuuden hankinta itse. Asiassa tehdyn arvion mukaan hankinnan kilpailuttamisella kaupungin omana hankintana ei todennäköisesti saavutettaisi merkittävästi suurempia hyötyjä kuin mitä on saatavilla Turun kaupungin kilpailuttamalla hankinnalla. Hankintaa ei ole järkevää tehdä omana työnä, sillä omasta kilpailutuksesta ei saataisi erityistä hyötyä ja kilpailutus tulitaisiin toteuttamaan lähes samanlaisena. Hankinnalla ei ole erityistä paikallista vaikuttavuutta. Aiempaan palveluun ollaan oltu tyytyväisiä ja sopimus on ollut toimiva etenkin kirjastopalvelujen

toiminnan kannalta. Oma kilpailutus vaatisi paljon resursseja, sillä hankinta ja sen kohteen määrittely on melko työläs ja vaativa. Liittyminen Turun kaupungin seutuhankintayhteistyösopimukseen perustuvaan hankintaan vähentää hallinnollista työtä.

Turun kaupungin kilpailuttama seutuhankintayhteistyösopimukseen perustuva hankinta on Salon kaupungille kustannustehokas tapa hankkia eri palvelualueiden tarvitsemää kirjallisuutta. Kirjastopalvelujen kirjallisuuden hankintamäärät ovat suuria. Vuoden 2022 talousarviossa kirjallisuuden hankintoihin on kirjastopalveluissa varattu 380 500 euroa. Tehdyn selvityksen mukaan muut palvelualueet hankkivat kirjallisuutta vuosittain yksittäisiä kappaleita eli niiden hankintamäärät ovat kirjastopalvelujen hankintamääriä selvästi vähäisempiä. Vähäisistä hankintamääristä huolimatta myös muut palvelualueet hyötyisivät Turun kaupungin kilpailutuksella saatavasta sopimuksesta, kun myös niillä olisi käytettävissä kilpailutettu sopimus, jonka kautta tarvittavaa kirjallisuutta olisi tarpeen mukaan hankittavissa. Kirjastopalvelujen kannalta merkittävä seikka on lisäksi se, että Turun kaupunki ja myös muita Vaski-kirjastoihin kuuluvia kuntia on sitoutunut Turun kaupungin kirjallisuuden hankintaan. Kirjastopalvelujen Vaski-yhteistyön kannalta on tärkeää, että kirjallisuus hankitaan muiden Vaski-kirjastojen kanssa samalta palveluntuottajalta ja että toimintatapa on yhtenevä. Yhteishankinnan hyötynä on myös se, että mahdollisissa reklamaatiotilanteissa usealla sopimuksen käyttäjällä on todennäköisesti yksittäistä asiakasta suurempi merkitys siihen, että palveluntuottaja korjaa tilanteen hankinnassa edellytetylle tasolle. Suurilla hankintamäärillä voi olla vaikutusta myös kirjallisuuden hintoihin, jolloin kaupunki hyötyy yhteishankinnalla saavutettavista kilpailukykyisistä kirjallisuuden hinnoista.

Tulevina vuosina ja jo vuoden 2022 aikana kirjastopalvelut uudistaa olemassa olevia kokoelmia. Vuoden 2022 talousarviossa kirjallisuuden hankintaan on kirjastopalveluissa varattu 380 500 euroa. Arvion mukaan kirjastopalvelujen kirjallisuuden hankintamäärät ovat tulevina vuosina samalla tasolla. Muiden palvelualueiden kirjallisuuden hankintatarpeet ovat yksittäisiä ja hankintamäärät vähäisempiä.

Kirjastopalvelujen hankintamäärät ja muiden palvelualueiden mahdolliset yksittäiset hankintatarpeet huomioiden arviona on, että hankinnan arvioitu arvo on noin 385 000 euroa vuodessa eli noin 1 540 000 euroa sopimuskauden (4 vuotta) aikana. Hyvinvointialueuudoksesta johtuen arvioidussa kokonaisarvossa ei ole huomioitu sosiaali- ja terveystieteiden osuutta.

Hankinta ei sisällä määräostovelvoitetta eli Salon kaupunki voi hankkia kirjallisuutta tarpeensa ja määrärahojen mukaan. Aineistohankintoja voidaan saatavuus- ja aikatekijöistä johtuen sekä kokoelmien monipuolisuuden takaamiseksi tehdä vähäisessä määrin myös muilta kuin puitejärjestelyyn valituilta toimittajilta. Kirjallisuutta voidaan hankkia muilta kuin puitesopimuksessa mukana olevilta toimittajilta myös esimerkiksi silloin, jos tarvittavaa materiaalia ei niiltä ole saatavilla.

Edellä esitetyn perusteella esitetään, että Salon kaupunki liittyy Turun kaupungin kilpailuttamaan kirjallisuuden hankintaan koko sopimuskaudelle (varsinainen sopimusaika sekä optiovuodet). Perusteluna on se, että tilausten keskittäminen yhteen hankintakanavaan luo kustannustehokkuutta sekä selkeyttää tilausten tekemistä ja tilausten hallintaa. Lisäksi yhteishankinta mahdollistaa kirjallisuuden hankinnat kilpailukykyisillä hinnoilla. Kaupungin kirjastopalvelujen kannalta liittyminen hankintaan on tärkeää myös Vaski-yhteistyön kannalta.

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää, että Salon kaupunki liittyy Turun kaupungin kilpailuttamaan kirjallisuuden hankintaan koko sopimuskaudelle (varsinainen sopimusaika sekä optiovuodet).
	Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
	Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta jo kokouksessa.
Tiedoksianto	Kirjastopalvelut Hankintapalvelut; Turun kaupunki